

Handläggare
Birgitta Svensson
Telefon: 08-508 21 012**Till**
Älvsjö stadsdelsnämnd
2018-12-20

Färdplan för ett Stockholm för alla – en rapport från kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2018/911

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Anne-Marie Tingeborn
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Färdplanen tar upp flera viktiga aspekter på och statistik över hur de socioekonomiska förutsättningarna skiljer sig åt i våra stadsdelar och hur det bland annat påverkar framtiden för barn och unga. Förvaltningen anser att det är viktigt att stadsdelarna ges möjlighet att arbeta och prioritera långsiktigt utifrån sin verklighet, sina problem och möjligheter och att extra resurser inte bara kanaliseras till olika projekt i särskilt utsatta områden.

Arbetslösheten är förhållandevis låg i Stockholm men skillnaden mellan inrikes och utrikes födda är stor. Därför är såväl utbildning i SFI och yrkesinriktade utbildningar viktiga för att öka möjligheten till anställning. Men vi behöver också bli bättre på att ta tillvara den kompetens som finns hos de nya stockholmare som har en hög utbildning från sina hemländer.

Bostadsbristen är en utmaning för staden. Vid planering av nya bostäder och offentlig service som till exempel förskolor, parker och utemiljöer är det angeläget att stadsdelsförvaltningarna som har

lokalkännedom och ansvarar för verksamheterna medverkar i ett tidigt stadium.

Förvaltningen anser att det är olyckligt att man i färdplanen använder begreppet medborgare när man menar stockholmare eller invånare. Drygt elva procent av stockholmarna saknar svenskt medborgarskap. Det språk vi använder måste vara inkluderande och att använda begreppet medborgare i fel sammanhang kan bidra till en känsla av utanförskap. Av den anledningen är det även motiverat för staden att se över användningen av begrepp som medborgarbudget och medborgarkontor.

Trygghet i våra stadsdelar är centralt för invånarna och här ska vi tillsammans med de boende, polisen, fastighetsägare och andra lokala aktörer kontinuerligt identifierar platser som upplevs som otrygga och skapa aktiviteter och genomströmning av människor för att på så sätt skapa tryggare och attraktivare stadsrum.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Färdplan för ett Stockholm för alla – en rapport från kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm”. I kommunfullmäktiges budget 2018 fick kommunstyrelsen i uppdrag att utarbeta en färdplan för ett Stockholm för alla med utgångspunkt i den sociala hållbarhetskommisionens arbete. I färdplanen preciseras hur staden på medellång sikt bör fokusera resurser för att uppnå en socialt hållbar utveckling och stärka styrningen mot Vision 2040.

Ärendet har remitterats till Älvsjö stadsdelsnämnd för yttrande senast den 30 november 2018. Förvaltningen har begärt och fått förlängd remisstid till den 21 december 2018.

Samtliga stadsdels- och facknämnder, Stockholms Stadshus AB, kommunstyrelsens pensionärsråd samt råden för funktionshinderfrågor och mänskliga rättigheter har fått ärendet på remiss.

Ärendet

Stockholms stad har sedan 2007 arbetat utifrån stadsövergripande visioner som tydliggör den långsiktiga inriktningen för staden. Den aktuella visionen ”Vision 2040 – Ett Stockholm för alla – är ett strategiskt åtagande från Stockholms stad för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar. Av visionen framgår stadens långsiktiga mål och strategier för en hållbar utveckling.

I den föreslagna färdplanen preciseras hur staden bör fokusera för att stärka styrningen mot Vision 2040. De delmål färdplanen utgår från är:

- Uppväxt och utbildning
- Arbete och företagande
- Boende och stadsmiljö
- Demokrati och trygghet

Färdplanen bygger på en samlad analys av de sociala utmaningar som staden står inför utifrån de analyser som genomförts av kommissionen för socialt hållbart Stockholm. Under varje delmål har ett antal strategier prioriterats. Stadsledningskontoret som har utarbetat färdplanen föreslår att färdplanen ges en särskilt stark ställning som underlag för prioriteringar i budget. Prioriterade etappmål har tagits fram för varje utvecklingsområde med avsikt att konkretiseras i KF-indikatorer i kommande budgetar. I färdplanen föreslås att stadens nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att arbeta i färdplanens riktning och beakta underlaget i sina verksamhetsplaner.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben i samverkan med övriga berörda avdelningar. Det behandlas i förvaltningsgruppen den 6 december 2018.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Uppväxt och utbildning

Färdplanen tar upp flera viktiga aspekter på och statistik över hur de socioekonomiska förutsättningarna skiljer sig åt i våra stadsdelar och hur det bland annat påverkar framtiden för barn och unga. Förskolan och skolan ska ge barnen goda lärande- och utvecklingsmöjligheter. En avslutad gymnasieexamen är i praktiken en minnivå för att etablera sig på dagens arbetsmarknad. Lärarna är avgörande för elevernas prestationer men även andra faktorer påverkar barnens möjligheter till exempel trygghet och studiero, föräldrarnas utbildningsbakgrund och förväntningar från omgivningen. Trots att de socioekonomiskt svagare områdena har fått större ekonomiska resurser har skillnaderna inte minskat.

Den nyligen presenterade Stockholmsenkäten visar på att det finns problem även i socioekonomiskt starkare områden. Flickorna i årskurs nio i Älvsjö är de som mår sämst av elever i stadens nior. Älvsjöpojkar i årskurs två på gymnasiet är de som känner sig mest hotade och även på annat sätt känner sig utsatta. Förvaltningen anser att det är viktigt att stadsdelarna ges möjlighet att arbeta och prioritera långsiktigt utifrån sin verklighet, sina problem och

möjligheter och att extra resurser inte bara kanaliseras till olika projekt efter problembilder i särskilt utsatta områden.

Arbete och företagande

Stockholm är generellt sett väl gynnat när det gäller arbetsplatser även om de inte är jämt fördelade över staden. Vid bostadsexploatering nära verksamhetsområden måste befintliga företag och arbetsplatser värnas inte minst i de södra delarna av staden.

Arbetslösheten är förhållandevis låg i Stockholm men skillnaden mellan inrikes och utrikes födda är stor. År 2016 låg arbetslösheten på 1,6 procent bland inrikes födda och 6,2 procent bland utrikes födda. Särskilt långt från arbetsmarknaden står utomeuropéer och då särskilt kvinnor med kort eller ingen utbildning. Därför är såväl utbildning i SFI och yrkesinriktade utbildningar viktiga för att öka möjligheten till anställning. Men vi behöver också bli bättre på att ta tillvara den kompetens som finns hos de nya stockholmare som har en hög utbildning från sina hemländer.

Boende och stadsmiljö

Bostadsbristen är en utmaning för staden. Vid planering av nya bostäder och offentlig service som till exempel förskolor, parker och utemiljöer är det angeläget att stadsdelsförvaltningarna som har lokalkännedom och ansvarar för verksamheterna medverkar i ett tidigt stadium.

För att minska segregationen och få en blandad bebyggelse behöver hyreslägenheter byggas även i socioekonomiskt starka områden. Detsamma gäller boenden för utsatta grupper, vilka idag ofta placeras i socioekonomiskt svaga områden eller avses vid något industriområde vilket upplevs som otryggt av de boende.

Staden har ökat satsningarna på investeringar i offentlig miljö men drift och underhåll behöver också förstärkas för att hålla jämna steg. Fler parkbesökare ökat slitage och nedskräpning samtidigt som naturmark görs om till mer skötselintensiv parkmark. Städade och välskötta parker är betydelsefulla för den upplevda tryggheten och trivseln.

Demokrati och trygghet

Förvaltningen anser att det är olyckligt att man i förslaget till färdplan konsekvent använder begreppet medborgare när man i själva verket menar stockholmare eller invånare. Drygt elva procent av stockholmarna har ett annat medborgarskap än det svenska. Det

språk vi använder måste vara inkluderande för att skapa engagemang bland stockholmarna och att använda begreppet medborgare i fel sammanhang kan bidra till en känsla av utanförskap. Av den anledningen är det även motiverat för staden att se över användningen av begrepp som medborgarbudget och medborgarkontor. Även begreppet medborgarförslag som används i kommunallagen bör på sikt ändras men det står utanför stadens befogenheter.

Förtroende och tillit för Stockholms stads förvaltningar och bolag liksom för samhällets institutioner i övrigt bygger på ett rättssäkert och respektfullt bemötande. Genom att möta stockholmarna där de befinner sig, ta del av deras synpunkter och förslag och kommunicera på ett enkelt och tydligt sätt i dialoger skapar vi förtroende för Stockholms stad. Att stockholmarna förstår hur samhället fungerar, vad de olika förslagen innebär och vem som beslutar är en grund för demokrati. Förvaltningarnas ansvar är att objektivt och på ett begripligt sätt förmedla förslag och beslut men att öka valdeltagandet och engagemanget för politiken är ett ansvar för partierna.

Trygghet i våra stadsdelar är centralt för invånarna och här ska vi tillsammans med de boende, polisen, fastighetsägare och andra lokala aktörer kontinuerligt identifiera platser som upplevs som otrygga och skapa aktiviteter och genomströmning av människor för att på så sätt skapa tryggare och attraktivare stadsrum.

Meningsfulla fritidsaktiviteter för ungdomar och tidiga sociala insatser för unga i riskzonen för kriminalitet är också viktigt för att bygga det trygga samhället.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Vidare föreslås att paragrafen justeras omedelbart.

Bilaga

Remissen